Ustawa o języku migowym

Podstawa prawna: ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. 2023, poz. 20), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 czerwca 2012 r. w sprawie rejestru tłumaczy polskiego języka migowego, systemu językowo-migowego i sposobu komunikowania się osób głuchoniewidomych (Dz. U. 2012 r. poz. 652), rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 26 lutego 2023 r. w sprawie dofinansowania kosztów szkolenia polskiego języka migowego, systemu językowo-migowego, sposobu komunikowania się osób głuchoniewidomych oraz tłumacza-przewodnika (Dz. U. 2023, poz. 532)

Ustawa **dotyczy osób doświadczających trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się**, zwanych tu „osobami uprawnionymi", członków ich rodzin oraz osób mających stały lub bezpośredni kontakt z osobami uprawnionymi. Terminem „osoba przybrana" określa się w ustawie osobę, która ukończyła 16 lat i została wybrana przez osobę uprawnioną w celu ułatwienia porozumienia z tą osobą i udzielenia jej pomocy w załatwieniu spraw w organach administracji publicznej, ratownictwie medycznym, podmiotach leczniczych, jednostkach Policji, Państwowej Straży Pożarnej i straży gminnych oraz jednostkach ochotniczych działających w tych obszarach, zwanych „podmiotami zobowiązanymi". Osoba uprawniona ma, na mocy ustawy, prawo do:

1. skorzystania z pomocy osoby przybranej w kontaktach z podmiotami zobowiązanymi;
2. umożliwienia jej korzystania z pomocy wybranego tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika, w kontaktach z podmiotami zobowiązanymi;
3. dostępu, w kontaktach z administracją publiczną, z usług pozwalających na komunikowanie się, w szczególności takich jak:
    a. przesyłanie wiadomości tekstowych, w tym z wykorzystaniem wiadomości SMS, MMS lub komunikatorów internetowych,
    b. komunikację audiowizualną, w tym z wykorzystaniem komunikatorów internetowych,
    c. korzystanie z poczty elektronicznej,
    d. przesyłanie faksów,
    e. strony internetowe spełniające standardy dostępności dla osób niepełnosprawnych;
4. korzystania, na zasadach określonych w ustawie, z udostępnionych przez organ administracji publicznej usług tłumacza polskiego języka migowego (PJM), systemu językowo-migowego (SJM) lub sposobów komunikowania się osób głuchoniewidomych (SKOGN); świadczenie jest bezpłatne dla osoby uprawnionej, będącej osobą niepełnosprawną;
5. korzystania z wybranej przez siebie formy szkolenia języka polskiego, polskiego języka migowego (PJM), systemu językowo-migowego (SJM), sposobu komunikowania się osób głuchoniewidomych (SKOGN) lub tłumacza-przewodnika; z wybranej przez siebie formy szkolenia PJM, SJM, SKOGN lub tłumacza-przewodnika mogą także korzystać członkowie rodziny osoby uprawnionej oraz osoby mające stały lub bezpośredni kontakt z osobą uprawnioną. Szkolenie to może – na wniosek osoby zainteresowanej – być dofinansowane ze środków PFRON w wysokości nie wyższej niż 20% przeciętnego wynagrodzenia. Osoba uprawniona, członek jej rodziny lub osoba mająca stały lub bezpośredni kontakt z osobą uprawnioną, składają wniosek o dofinansowanie kosztów szkolenia do oddziału PFRON właściwego ze względu na miejsce ich zamieszkania. Wniosek można złożyć w formie papierowej lub elektronicznej. Wzory wniosków dla poszczególnych grup osób określają załączniki do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Dofinansowanie wynosi: dla osoby uprawnionej - nie więcej niż 95% kosztów szkolenia, zaś dla członka rodziny osoby uprawnionej oraz osoby mającej z nią stały lub bezpośredni kontakt - nie więcej niż 90% kosztów szkolenia.